Europos Parlamentas
2014-2019

Plenarinio posėdžio dokumentas

B8-0313/2016 }
B8-0316/2016 } RC1

7.3.2016

BENDRAS PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį

keičiantis šių frakcijų pateiktus pasiūlymus dėl rezoliucijų:
ECR (B8-0313/2016)
PPE (B8-0316/2016)

dėl susitarimo su tabako bendrove (susitarimas su „Philip Morris International“)
(2016/2555(RSP))

Ingeborg Gräßle, Petri Sarvamaa
PPE frakcijos vardu
Ryszard Czarnecki
ECR frakcijos vardu

Europos Parlamento rezoliucija dėl susitarimo su tabako bendrove (susitarimas su „Philip Morris International“)
(2016/2555(RSP))

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į 2004 m. liepos 9 d. „Philip Morris International“ bei su ja susijusių įmonių ir Sąjungos bei jos valstybių narių susitarimą dėl kovos su kontrabanda ir klastojimu ir bendrąjį pareiškimą,

– atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 24 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2004 m. liepos 9 d. „Philip Morris International“ bei su ja susijusių įmonių ir Sąjungos bei jos valstybių narių susitarimo dėl kovos su kontrabanda ir klastojimu ir bendrojo pareiškimo įgyvendinimo patirties techninis vertinimas“ (SWD(2016) 0044),

– atsižvelgdamas į 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB,

– atsižvelgdamas į Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo, priimtą 2015 m. lapkričio 12 d. sprendimu FCTC/COP5 (1) per penktąją Pasaulio sveikatos organizacijos (PSO) Tabako kontrolės pagrindų konvencijos šalių konferencijos sesiją,

– atsižvelgdamas į savo 2007 m. spalio 11 d. rezoliuciją dėl Bendrijos, valstybių narių ir koncerno „Philip Morris“ susitarimo dėl kovos su cigarečių kontrabanda poveikio ir tolesnio tyrimo komiteto rekomendacijų dėl Bendrijos tranzito sistemos svarstymo[1],

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 128 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,

A. kadangi dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais, ypač dėl kontrabandinių ir suklastotų cigarečių gabenimo, ES ir jos valstybės narės per metus praranda daugiau kaip 10 mlrd. EUR pajamų (iš muitų, PVM ir akcizų);

B. kadangi tabako kontrabanda yra sunkus nusikaltimas, padedantis finansuoti kitą tarptautinę organizuotą nusikalstamą veiklą, įskaitant prekybą žmonėmis, narkotikais ir ginklais;

C. kadangi tabako gaminių klastojimas pakerta kovos su rūkymu politiką ir, savo ruožtu, skatina tabako epidemijos plitimą: taip lengviau gauti (dažnai pigesnių) tabako gaminių – ypač jaunimui ir mažas pajamas gaunantiems asmenims;

D. kadangi tabako klastojimas yra visuomenės sveikatos problema: jis kelia dar didesnį pavojų sveikatai nei originalios cigaretės, kadangi suklastotos cigaretės gaminamos ir importuojamos neteisėtai, o joms naudojamos sudedamosios dalys nežinomos;

E. kadangi pagrindinis susitarimo su „Philip Morris International“ (PMI) tikslas – apriboti PMI gaminių kontrabandos dominavimą neteisėtoje ES tabako rinkoje;

F. kadangi Komisijos atliktame susitarimo su PMI techniniame vertinime daroma išvada, kad

[1] OL L 227 E, 2008 9 4, p. 147.

šis pagrindinis tikslas veiksmingai pasiektas, tačiau, apribojus PMI gaminių kontrabandą, neteisėtų gaminių ES rinkoje kiekis apskritai nesumažėjo;

G. kadangi, siekdamos spręsti kontrabandinių ir suklastotų cigarečių problemą, ES ir valstybės narės (išskyrus Švediją susitarimų su „British American Tobacco“ (BAT) ir „Imperial Tobacco Limited“ (ITL) atveju) pasirašė teisiškai privalomus susitarimus su PMI (2004 m.), „Japan Tobacco International“ (JTI) (2007 m.), BAT (2010 m.) ir ITL (2010 m.);

H. kadangi, sudarius susitarimą su PMI, iki šiol viešųjų pajamų požiūriu gautos finansinės įplaukos siekė apie 1 mlrd. USD iš metinių mokėjimų ir 68,2 mln. EUR iš konfiskavimo mokėjimų – jas pasidalijo Komisija (apie 10 proc.) ir valstybės narės (apie 90 proc.);

I. kadangi susitarimo su PMI galiojimas baigiasi 2016 m. liepos 9 d.;

J. kadangi nuo tada, kai buvo pasirašytas dabartinis susitarimas su PMI, labai pasikeitė rinkos sąlygos, visų pirma padaugėjo cigarečių be prekių ženklo, dažnai vadinamų pigiomis baltomis cigaretėmis;

K. kadangi nuo tada, kai buvo pasirašytas dabartinis susitarimas su PMI, labai pasikeitė reguliavimo aplinka, visų pirma buvo priimta Direktyva 2014/40/ES dėl tabako ir susijusių gaminių gamybos, pateikimo ir pardavimo bei PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokolas;

1. palankiai vertina Komisijos atlikto susitarimo su tabako bendrove PMI vertinimo ataskaitą; tačiau apgailestauja dėl laiko, pasirinkto šiam techniniam vertinimui pateikti;

2. palankiai vertina Protokolą dėl neteisėtos prekybos tabako gaminiais panaikinimo, priimtą laikantis PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos (toliau – TKPK protokolas), ir ragina valstybes nares kuo greičiau baigti ratifikavimo procesą;

3. palankiai vertina tai, kad priimta 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/40/ES dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių tabako ir susijusių gaminių gamybą, pateikimą ir pardavimą, suderinimo ir kuria panaikinama Direktyva 2001/37/EB (Tabako gaminių direktyva);

4. atkreipia dėmesį į tai, kad, Komisijos vertinimu, taikant susitarimą su PMI išties pasiektas jo tikslas apriboti PMI kontrabandos gaminių dominavimą neteisėtoje ES tabako rinkoje, kaip parodo 2006–2014 m. maždaug 85 proc. sumažėjęs valstybių narių konfiskuojamų originalių PMI cigarečių kiekis; visgi pažymi, kad, pasak Komisijos, sumažinus PMI kontrabandinių gaminių kiekį, neteisėtų gaminių kiekis ES rinkoje apskritai nesumažėjo; pažymi, kad kontrabandinius stambių gamintojų produktus vis dažniau pakeičia kitokie gaminiai, įskaitant cigaretes be prekių ženklų (vadinamąsias pigias baltas cigaretes), paprastai gaminamas trečiose šalyse;

5. atkreipia dėmesį į teiginį Komisijos ataskaitoje, kad teisiškai privalomų ir taikomų priemonių ir griežtos teisėsaugos derinys yra veiksmingiausias būdas iš esmės sumažinti neteisėtos prekyba tabako gaminiais mastą;

6. primena, jog Komisijos ataskaitoje pažymima, kad Tabako gaminių direktyvoje jau nustatytas vėliausiai 2019 m. įsigaliosiantis teisinis reikalavimas tabako bendrovėms įdiegti ir taikyti stebėjimo ir sekimo sistemą, be to, panašus visuotinis reikalavimas, kuris

turi įsigalioti ne anksčiau negu 2022 arba 2023 m., numatytas 2015 m. PSO Tabako kontrolės pagrindų konvencijos protokole;

7. pabrėžia, jog Komisija turi imtis skubių veiksmų, kad užtikrintų visapusišką Tabako produktų direktyvos perkėlimą į nacionalinę visų valstybių narių teisę; ragina valstybes nares laiku įgyvendinti Tabako gaminių direktyvą, pirmiausia joje numatytas stebėjimo ir sekimo priemones;

8. reiškia didžiulį susirūpinimą dėl to, kad, kaip pažymima susitarimuose su tabako bendrovėmis, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) biudžetas iš dalies finansuojamas metiniais tabako pramonės mokėjimais, nes dėl to gali kilti tam tikras interesų konfliktas;

9. pabrėžia, kad, siekiant kovoti su suklastotomis ir kontrabandinėmis cigaretėmis, Komisija turėtų ypatingą dėmesį skirti Europos ir tarptautinėms teisėkūros priemonėms;

10. pakartoja, kad būtina nenutrūkstamai kovoti su neteisėta prekyba, klastojimu ir mokesčių slėpimu; taigi Komisija turėtų ieškoti būdų, kaip skaidriai ir atsakingai spręsti dabartinės padėties problemą, įtraukiant Europos Parlamentą ir atsižvelgiant į galimą spragą tarp dabartinio susitarimo su PMI galiojimo pabaigos ir Tabako gaminių direktyvos ir TKPK protokolo įsigaliojimo;

11. apsvarstęs visus argumentus už ir prieš susitarimo su PMI pratęsimą, rekomenduoja Komisijai jį pratęsti; mano, kad pratęsimas būtų pereinamojo laikotarpio priemonė, reikalinga norint išvengti reglamentavimo spragos iki visapusiško Tabako gaminių direktyvos ir TKPK protokolo įsigaliojimo;

12. reiškia susirūpinimą dėl to, kad pagal šiuo metu galiojantį susitarimą su PMI nebuvo galima spręsti vadinamųjų pigių baltų cigarečių klausimo, nes tai cigaretės be prekės ženklo ir, savo ruožtu, nepatenka į susitarimo taikymo sritį; todėl ragina Komisiją pateikti veiksmų planą, kuriame būtų nustatytos naujos priemonės, skirtos kuo skubiau spręsti šią problemą;

13. ragina PMI ir toliau taikyti į dabartinį susitarimą įtrauktas nuostatas dėl stebėjimo ir sekimo bei išsamaus patikrinimo („pažink savo klientą“) – nesvarbu, ar jis būtų pratęstas;

14. ragina Komisiją kaip papildomą kovos su prekyba kontrabandiniais ir suklastotais gaminiais priemonę pateikti pasiūlymą dėl papildomo reglamento dėl stebėjimo ir sekimo bei išsamaus patikrinimo („pažink savo klientą“) nuostatų taikymo tabako pramonės naudojamam smulkintam žaliaviniam tabakui, filtrams ir popieriui;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.